

Verksamhetsplan för Samverkan i Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen 2023

Vi tar gemensamt ansvar för naturen!

Innehållsförteckning

Inledning	3
Vision och mål	4
Ekonomisk administration	4
Budget	5
Mötesschema 2023	6
Verksamhet	7
A. Studieresa	7
B. Information om kilarna och Kilsamverkan	8
C. Ny plattform - Samverkan Gröna Kilars plattform 2024-2031	9
Projekt	10
1. Tillgänglig natur, fortsätter från 2022	10
2. Kunskapsutbyte - biologisk mångfald, fortsätter från 2022	11
3. Upptäck närnaturen för barn, fortsätter från 2022	12
4. Återställa och vårda livsmiljöer - öka biologisk mångfald	13
5. Ekologiska landskapssamband inom kilarna – förstudie, fortsätter från 2022 ...	14

Inledning

Tillgång till bostadsnära natur av god kvalitet, en hälsosam miljö och ett levande kulturlandskap är viktiga resurser för att göra Stockholmsregionen till Europas mest attraktiva storstadsregion. De gröna kilarna har en avgörande betydelse för att säkerställa viktiga naturfunktioner, rekreationsvärden samt historiska och pedagogiska värden. De ger också förutsättningar till de ekosystemtjänster som samhället är beroende av.

Angarnkilen delas av Vallentuna, Täby och Österåker kommuner, Bogesundskilen delas av Vaxholm, Österåker och Täby kommuner och Rösjökilen delas av Sigtuna, Vallentuna, Upplands Väsby, Täby, Sollentuna och Danderyds kommuner. I Angarnkilen och Bogesundskilen har samverkan funnits sedan 2010 och i Rösjökilen har samverkan funnits sedan 2006. Samverkan i alla tre kilar har involverat samarbete med föreningsliv och allmänhet. Denna samverkan har syftat till att stärka helhetssynen och höja de rekreativa och biologiska värdena i regionen. Därmed har en ökad potential för naturturism och rekreation för kommunernas invånare och besökare skapats.

Från och med 2016 finns det en gemensam kilsamverkan inom Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen. Det har skapat en effektivare administration och en starkare struktur då många möten är gemensamma samt att många projekt bedrivs tillsammans. Inom den gemensamma kilsamverkan ingår också ett nära samarbete med bland annat ideella organisationer, landstinget, andra myndigheter samt universitet och högskolor.

Arbetet bedrivs genom ett rullande värdskap med en värdkommun, som ansvarar för möten och budget samt upprättar förslag till verksamhetsplan och åtgärdsprogram, en bisittande värdkommun, som bistår värdkommunen. Efter ett år rullar värdskapet vidare till den bisittande värdkommunen varpå en ny bisittande värdkommun tar vid. Arbetet bedrivs med politisk styrgrupp, projektgrupp, arbetsgrupper och en referensgrupp. Från och med 2019 utses en kommun som hanterar den löpande ekonomin för samverkan under flera år. Syftet är att minska den ekonomiska administrationen. En förteckning över deltagande i samverkan finns i bilagan 1.

För den sammanslagna kilsamverkan finns även en gemensam plattform framtagen som beskriver bakgrunden, visionen, huvud- och delmålen, organisationen, arbetsformerna och finansieringen för projekten som genomförs inom samverkansgruppen.

Samverkansarbetet ligger i linje med RUF 2050 (Regional Utvecklingsplan för Stockholms län) och bidrar till ett genomförande av planen. Tillväxt- och regionplaneförvaltningen (TRF) stödjer att samverkan utvecklas.

Vision och mål

Den övergripande visionen för kilsamverkan är:

Kilarna är högt värderade, välbesökta tätortsnära naturområden som bidrar till regionens attraktiva livsmiljö.

De tre huvudmålen med samverkansarbetet är:

1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.
2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.
3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Ekonomisk administration

Styrgruppen för samverkan Gröna kilar utser en kommun som sköter den löpande ekonomin. Syftet är att minska administrationen genom att ekonomin ligger på samma kommun under flera år. I uppdraget ingår löpande ekonomihantering som:

- Utskick av fakturor på årsavgiften
- Betalning av leverantörsfakturor
- Sammanställa resultaträkning och balansräkning
- Föra över tillgångar till nytt verksamhetsår

Val av kommun och ersättning för arbetet med den löpande ekonomihanteringen beslutas årligen av den politiska styrgruppen i samband med höstens styrgruppsmöte.

Budget

Budget upprättas gemensamt av projektgruppen och fastställs av politiska styrgruppen.

Utfall 2022			
Nr	Verksamhet	Kostnader	Intäkter
	Avgift från kommunerna 2022		170 000 kr
	Saldo in 2022		184 963 kr
	Kostnader 2022	111 713 kr	
	Saldo ut 2022 till 2023		243 250 kr
Budget 2023			
Nr	Specifikation	Kostnader	Intäkter
	Ingående saldo från 2022		243 250 kr
	Årsavgifter kommuner		190 000 kr
A	Studieresa	50 000 kr	
B	Information (mafö. & komm.)	80 000 kr	
C	Ny plattform	5 000 kr	
1	Tillgänglig natur	20 000 kr	
2	Kunskapsutbyte, Biologisk mångfald	15 000 kr	
3	Upptäck närnaturen för barn	10 000 kr	
4	Återställa och vårda livsmiljöer - öka biologisk mångfald	20 000 kr	
5	Ekologiska landskapssamband inom kilarna - förstudie	30 000 kr	
	Diverse småkostnader	5 000 kr	
	Summa fördelade medel	235 000 kr	
	Summa ej fördelade medel	198 250 Kr	
	Total summa	433 250 kr	433 250 kr

Mötesschema 2023

Värddkommun: Danderyd

Bisittande värddkommun: Vallentuna

Värddkommunen är sammankallande till samtliga möten.

S = styrgrupp (2 st)

P = projektgrupp (4-5 st)

R = referensgrupp (2 st)

Vår 2023				
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
P 10/1 kl. 9-12	Beslutande Styrgrupp 16/2, kl. 9:00-11:00 <ul style="list-style-type: none">Fastställande av VP 2023	P 7/3 kl. 13-16	R 30/3 kl. 15-17	P 4/5 kl. 9-12 Studieresa 31/5 kl.9-15
Projekt-arbetsgrupper har möten vid behov				

Höst 2023		
Aug	Okt	Nov
P 31/8 kl. 9-12	R 3/10 kl. 15-17	P 26/10 kl. 9-12 Förberedande Styrgrupp 6/12, kl. 9-11 <ul style="list-style-type: none">Uppföljning av VP 2023Förslag till VP 2024
Projekt-arbetsgrupper har möten vid behov		

Verksamhet

Verksamhetsplanen utgår från plattformen för samverkansarbetet i de tre gröna kilarna. I plattformen listas förutom ovanstående vision och huvudmål även delmål under respektive huvudmål. Verksamhetsplanen lyfter fram specifika verksamheter för att nå vissa av dessa mål. Nedan föregås varje verksamhet av de huvudmål och delmål som styr arbetet.

Verksamheten består dels av årligen återkommande aktiviteter som studieresan och informationsspridning samt av projekt som löper över en begränsad tid. En del projekt rör alla tre kilar medan andra kan ha en eller två kilar som avgränsning.

A. Studieresa

En kunskapshöjande och inspirerande studieresa planeras och genomförs under året gemensamt för Angarn-, Bogesunds- och Rösjökilen. Studieresan skall stimulera till erfarenhetsutbyte. Tjänstemän, politiker och medlemmar ur referensgruppen deltar. Kostnaden är kopplad till resmålet och innehållet.

Huvudmål

Mål 3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

- 3.1 Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunalt område bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.
- 3.2 Samverkan inom kilarna underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra kilarna.
- 3.3 Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).

Tema	Samordningsansvar	Budget
Halvdag föreläsningar och halvdag studieresa. - Externa föreläsare bjuds in för att öka kunskapen om aktuellt tema. -Goda exempel från kommuner och intresseföreningar. -Studieresa där projekt som antingen genomförs, eller genomförts inom kilsamverkan tidigare, presenteras.	Danderyd och Vallentuna	50 000 kr

B. Information om kilarna och Kilsamverkan

Kilsamverkan arbetar kontinuerligt med att öka kunskapen och informationen om våra gröna kilar och dess värden. Detta sker genom projekt och åtgärder som bidrar till att nå de uppsatta målen för samverkan. Det material som tas fram i kilsamverkans regi ska fortlöpande uppdateras och spridas. Styrgrupp, referensgrupp och projektgrupp har ett ansvarar alla för att sprida information om kilarna och kilsamverkan. Exempelvis genom att:

- Sprida foldern om kilsamverkan på lämpliga seminarier och webbplatser.
- Rapporter och utredningar som tas fram i kilsamverkans regi ska spridas på webbplats.
- Synliggöra samverkan genom att använda gemensam logga och kommunvapen från berörda kommuner i våra dokument.
- Medverka vid seminarier och konferenser och informera om arbetssättet med kilsamverkan.
- Löpande revidera underlag till kommunernas och föreningarnas webbplatser.
- Framtaget gemensamt kommunikationspaket med innehåll om kilsamverkan används vid marknadsföring på hemsidor samt vid affischering och dylikt.
- Samverkan med Naturskyddsföreningen och andra föreningar om Gröna kilarnas dag.
- Länka till föreningar på kommunernas hemsidor samt erbjuda informationspaket med länkar och material till föreningarnas hemsidor.
- Framtaget material som idébanken för tillgänglighetsåtgärder respektive biologisk mångfald uppdateras löpande.
- Informera i kommunala nämnder, utskott och forum om Samverkan Gröna Kilar. Till exempel representant från styrgrupp eller referensgrupp bjuder in ansvarig person från projektgrupp till nämnd, utskott eller forum för att informera om Samverkan Gröna Kilar.

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Mål 2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1.4 Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.

2.1 Invånare, besökare och verksamma är väl informerade om kilarnas värden.

2.2 Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Marknadsföring av www.gronakilar.se som informationsbank där material kan spridas och göras tillgängligt för en bredare allmänhet. Nuvarande information uppdateras. En kommunikationsplan ska tas fram under året.	Sollentuna, Vaxholm och Täby	80 000 kr

C. Ny plattform - Samverkan Gröna Kilar plattform 2024-2031

Arbetet inom Samverkan Gröna Kilar utgår från plattformen för de tre gröna kilarna. Plattformen har fyra ben som beskriver visionen, målen, organisationen och arbetsformer och finansieringen av samverkan. Den senaste plattformen sträcker sig mellan 2016-2023. Under 2023 tas en ny plattform fram för perioden 2024-2031.

Huvudmål

Mål 1. Ta fram en ny plattform för Samverkan Gröna Kilar perioden 2024-2031 under 2023.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Ta fram en ny plattform för Samverkan Gröna Kilar 2024-2031 tillsammans med styrgruppen. I arbetet bör kommunernas översiktsplaner, den regionala utvecklingsplanen, länets skogsstrategi och friluftslivsstrategi samt referensgruppens inspel från referensgruppsmötet hösten 2022 beaktas.	Danderyd och Vallentuna	5 000 kr

Projekt

1. Tillgänglig natur, fortsätter från 2022

En grundpelare för kilsamverkans arbete är att locka fler människor ut i naturen. I detta projekt vill vi på olika sätt arbeta med tröskelsänkande aktiviteter för att nå det målet. Det kan till exempel handla om riktade aktiviteter för olika besöksgrupper, framtagande av kunskapsunderlag eller det regionala arbetet med att tillgängliggöra naturen.

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Mål 2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

- 1.2 Kilarna är väl sammanhållna områden och större barriärer ska överbryggas.
- 1.3 Kilarna stärker kommunernas och regionens identitet och bidrar till en attraktiv stadsmiljö.
- 1.4 Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.
- 1.5 Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.
- 2.2 Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Svaga samband och det rörliga friluftslivet – Gemensam prioritering av fördjupat arbete utifrån analysens resultat och eventuellt kompletterande arbete. Ta fram karta/kartor som kan tillgängliggöras på gemensam webbplats.	Täby, Danderyd och Österåker	20 000 kr
Naturen på lika villkor – - Vilande 2023	Österåker	0 kr

2. Kunskapsutbyte - biologisk mångfald, fortsätter från 2022

Kilsamverkan bedriver olika projekt för att stärka biologisk mångfald och grön infrastruktur. Kilsamverkan utgör en plattform för erfarenhets- och kunskapsutbyte kring dessa frågor, där goda exempel kan kopieras i fler kommuner.

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Mål 3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

- 1.6 I kilarna finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald.
- 3.1 Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunala områden bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.
- 3.3 Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Sammanställa och tillgängliggöra tillgängligt material på gemensam webbplats. Sammanställningen är tänkt att belysa biologisk mångfald och fungera som ett stöd för kommunernas tjänstepersoner för att få en överblick i exempelvis planeringsarbeten, men även skötselplaner för park, naturmark och skyddad natur samt rutiner. Information om artportalen. Det är även en chans för föreningar att lyfta fram material som inte varit känt sedan tidigare. Fokus ligger på material som inte finns att hämta i regionala databaser.	Täby och Danderyd	5 000 kr
Omvärldsbevakning kring tysta områden och rofyllda platser.	Täby	10 000 kr

3. Upptäck närnaturen för barn, fortsätter från 2022

Stimulera barnverksamhet och barnfamiljer att upptäcka nya naturområden i sin närhet. På ett lekfullt sätt uppmana barn att vara ute i naturen och upptäcka sin närnatur. Kan utformas som naturbingo. Besök en barrskog, lövskog, beteshage, äng, strand. Hitta spännande saker, så stort träd som möjligt. Besök en plats du aldrig varit på, besök en plats där du tror att grodor trivs, besök en plats där du tror att ekorrens trivs, besök en plats du brukar besöka men leta efter något nytt. Ett förslag är att skapa ett diplom som kan skrivas ut till barnen som har gjort nya naturupptäckter. Vi kan sprida underlag via webben men också till förskolor och skolor. De föreningar som är med i samverkan kan sprida informationen till sina medlemmar. Vi kan också rikta oss direkt till förskolor och skolor. Eller till barnfamiljer på andra sätt. Vi ska ta fram ett material som familjer, föreningar, förskolor och skolor kan använda.

Huvudmål

Mål 2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

2.3 Invånare, besökare och verksamma är väl informerade om kilarnas värden.

2.4 Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Lyfta och sprida goda exempel på hur barnverksamhet arbetar med naturpedagogik i sin verksamhet	Sollentuna och Upplands Väsby kommun	10 000 kr

4. Återställa och vårda livsmiljöer - öka biologisk mångfald

Återställa och vårda livsmiljöer för olika arter är viktigt för att det i kilarna ska finnas väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald, vilket bidrar till en god livsmiljö för alla invånare. Under 2023 tas en lista fram över vilka åtgärder som kan återställas och vårdas med hjälp av statligt stöd. Goda exempel på livsmiljöer som återställts eller vårdas med hjälp av statliga stöd, samt samarbeten med föreningar och markägare i de olika kommunerna lyfts i listan. Arbetet fortsätter under 2024 med kommunikationsinsatser till markägare och föreningar.

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Delmål

1.6 I kilarna finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
2023: Ta fram lista över vilka livsmiljöer som kan återställas och vårdas samt vilka statliga stöd som finns till detta. Utred möjligheten till att erbjuda stöd från Samverkan Gröna Kilar till olika naturvårdsprojekt. 2024: Kommunikation till intresseföreningar och markägare om vilka statliga stöd som finns att söka och vid intresse erbjud hjälp med att ansöka om de olika stöden.	Upplands Väsby och Danderyd	20 000 kr

5. Ekologiska landskapssamband inom kilarna – förstudie, fortsätter från 2022

Inom kilsamverkan har vi tidigare arbetat med att kartlägga svaga samband för det rörliga friluftslivet. Detta projekt innefattar en förstudie av möjligheterna att komplettera befintliga underlag om ekologiska landskapssamband, som finns framtagna inom bland annat Rösjökiln, för Angarnkiln och Bogesundskiln. I undersökningen ingår det att studera vilka underlag som finns tillgängliga i de olika kommunerna samt vilka ekologiska landskapssamband som kan bli aktuella att genomföra analyser av. Framtaget material ska kunna användas inom kilsamverkan och övrig planering för att få en heltäckande och tydligare bild av ekologiska landskapssamband inom och mellan kilarna. För att finansiera framtida analyser ska projektgruppen se över möjligheten att ansöka om LONA-bidrag.

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Delmål

- 1.1. Kilarnas värden och funktioner är bevarade, utvecklade och väl tillgängliga.
- 1.2. Kilarna är väl sammanhållna områden och större barriärer ska överbryggas.
- 1.6 I kilarna finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Undersökning av befintliga underlag samt vilka ekologiska landskapssamband som det kan bli aktuellt att analysera. I åtgärden ingår det även att undersöka möjligheten att ansöka om LONA-bidrag för kommande analys.	Täby, Vallentuna, Österåker, Upplands Väsby, Vaxholm	30 000 kr